

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЙ СКЛАДНОСТІ МАРШРУТІВ ПІШОХІДНИХ ТУРИСТСЬКИХ СПОРТИВНИХ ПОХОДІВ

1. Загальне про методику визначення категорій складності пішохідних маршрутів.

1.1. Методика визначення категорій складності пішохідних маршрутів (далі - Методика) призначена для оцінки категорії складності пішохідних маршрутів туристських спортивних походів, проведених в рамках правил Федерації спортивного туризму України.

1.2. Методика може застосовуватись для підготовки групи до походів, виборі маршруту, при оцінці Маршрутно-Кваліфікаційною Комісією (МКК) маршруту та походу, при підготовці звіту про пройдений маршрут та його заліку, суддівстві змагань зі спортивного туризму у частині туристських спортивних походів.

1.3. Методика полягає у оцінці рівня рівня категорії маршруту в залежності від рівня характерних для даної категорії перешкод. Долання яких потребує спеціальних технічних навичок та/або поступового набуття досвіду.

Також маршрут походу повинен відповідати заданій протяжності та тривалості маршруту (Таблиця 1).

2. Задані параметри маршрутів спортивних походів

Таблиця 1 Задані параметри маршрутів спортивних походів.

Показники маршруту	Категорія складності маршруту					
	1	2	3	4	5	6
1. Задана протяжність маршруту (L) км	130	160	190	220	250	300
2. Задана тривалість маршруту (Т), днів	6	8	10	13	16	22
3. Характерні перешкоди для категорії походу	I	II	III	IV	V	VI

2.1. Задана протяжність маршруту походу

2.1.1. Задана протяжність маршруту походу - це мінімальне значення для маршруту, який включає в себе одну характерну для даної категорії перешкоду.

2.1.2. Протяжність вимірюється технічними засобами. Як фізично, за допомогою курвіметра, на мапі в масштабі 1:100000. Так й в електронному вигляді за допомогою програм, для побудови/читання треків на місцевості або мапі (*GoogleEarth* й *m.n.*).

2.1.3. Для походів в гірській місцевості виміряна протяжність множиться на коефіцієнт 1,2. Який відображує різницю між замірами проекції маршруту на мапі та шляхом, який пройде група на місцевості.

2.1.4. Протяжність може бути збільшена на розсуд групи, й не дає підстав для збільшення категорії походу.

2.1.5. В разі збільшення кількості перешкод, протяжність походу може бути зменшена

пропорційно збільшенню перешкод за принципом:

2.1.5.1. За кожну характерну для даного виду перешкоду протяжність може бути зменшена на 2% від заданої протяжності.

2.1.5.2. За кожну перешкоду, нижчу на одну категорію від характерної, протяжність може бути зменшена на 1% від заданої. Кожна попередня за складністю категорія перешкоди, дозволяє зменшити відсоток в два рази, відносно більшої категорії (*наприклад: визначальна перешкода IV, за перешкоду III - 1%, за перешкоду II - 0,5% й так далі*).

2.1.5.3. За кожні 1000м набору висоти, протяжність може бути зменшена на 0,5% від заданої протяжності маршруту. Набір висоти групою на маршруті вимірюється технічними засобами. Як фізично, за допомогою підрахунку значень висоти на мапі. Так й в електронному вигляді за допомогою програм, для побудови/читання треків на місцевості або мапі.

2.1.6. В розрахунок кілометражу враховується тільки одне проходження ділянки маршруту походу. Якщо будь-яку ділянку група долала більше ніж один раз, зараховуються протяжність тільки одного проходження.

2.2. Задана тривалість маршруту походу

2.2.1. Задана тривалість маршруту походу - це мінімальне значення для маршруту, який включає в себе одну характерну для даної категорії перешкоду.

2.2.2. Тривалість може бути збільшена на розсуд групи, виходячи з логіки маршруту й залежності від протяжності та рівня складності перешкод.

2.2.3. Тривалість може бути зменшена, якщо збігається виконання нормативу протяжності та наявності визначальних перешкод, та не суперечить прийнятної для групи рівня безпеки. Також тривалість може бути зменшена умовами очних змагань з походів, де організатори відповідають за безпеку дистанцій.

2.3. Характерні перешкоди для категорії походу.

2.3.1. Характерні перешкоди в спортивному пішохідному поході визначають категорію походу в залежності від необхідного рівня підготовки та досвіду групи, яка долає маршрут походу. Визначальні параметри необхідного рівня підготовки та досвіду групи, та можливі перешкоди зведені в **таблиці 2**.

2.3.2. Перешкоди можуть бути як локальними, так й протяжними.

2.3.2.1. Локальні перешкоди (ЛП) поділені на типи- це вершини, траверси вершин або гребнів, перевали, переправи, каньйони та прижими, підготовлені технічні маршрути або віа-ферати. Локальні перешкоди можуть мати точно визначений початок та кінець. Та технічну складність, або характеристику рельєфу, яка визначає рівень складності перешкоди.

2.3.2.1. Протяжні перешкоди (ПП) - це безперервний рельєф заданої ділянки та характеристики. Протяжна перешкода має типи - зарості, болота, сніг-лід, піски, осипи. Подолання протяжних перешкод потребує спеціальної підготовки, досвіду та тактики долаття. Для окремих типів перешкод існує характеристика середньої швидкості 1км/год, яка показує суть протяжної перешкоди.

2.3.3. Перешкоди в пішохідних спортивних походах можуть в різних країнах проведення походів мати свою класифікацію. Загальні умови для характерних перешкод зібрані в **Таблиці 2**.

2.3.4. Мінімальна кількість перешкод в поході - одна, максимальне значення якої й є

характерною для категорії складності походу. Максимальна кількість перешкод в поході не обмежена й визначається групою, виходячи з прийнятного для групи рівня безпеки.

2.3.5. Параметри перешкоди з проходженням в один бік (радіально) оцінюється за сукупністю ділянок підйому і спуску.

2.3.6. Якщо траверс хребта або проходження перевалу включає сходження на вершину (траверс вершини або радіальне сходження), то може бути зарахована як одна сукупна перешкода.

Таблиця 2. Вимоги до перешкод в пішохідному поході.

Категорія	Типи перешкод	Ознака та характеристики перешкод	Можливі альтернативні класифікації перешкод.
I	Вершина	Перепад висоти/абсолютні висоти рельєф/крутизна/протяжність тех ділянки страховка/небезпека Перепад від 300м, до висоти 5000м. трав'яні схили від 25° від 300м осипи 20-30° від 300м виходи легких скель до 15° загалом 30-100м UIAA до I сніжно-фірновий схил до 30° 100-200м. Необхідна самостраховка льодорубом/альпенштоком, тимчасова гімнастична страховка, використання стаціонарних перил.	Українська ФАІС та эксСССР (ФАІС) - ... International French Adjectival System (IFAS) - F UIAA - I Yosemite Decimal System (YDS) - Grade II, Class 2 French Rock Grade (French) - 1
I	Траверс вершин або гребнів	Перепад від 300м, до висоти 5000м. трав'яні схили від 25° від 300м осипи 20-30° від 300м виходи легких скель до 15° загалом 30-100м UIAA до I сніжно-фірновий схил до 30° 100-200м. Широкі гребні 20-25° 1000-2500м Необхідна самостраховка льодорубом/альпенштоком, тимчасова гімнастична страховка, використання стаціонарних перил.	пер эксСССР -1A IFAS - F UIAA - I YDS - Grade II, Class 2 French - 1
I	Перевал	Перепад від 300м, до висоти 5000м. трав'яні схили від 25° від 300м осипи 20-30° від 300м виходи легких скель до 15° загалом 30-100м сніжно-фірновий схил до 30° 100-200м. пологі (до 15°) льодовики без тріщин. Необхідна самостраховка льодорубом/альпенштоком, тимчасова гімнастична страховка, використання стаціонарних перил.	ексСССР перевальна методика (пер эксСССР) -1A
I	Переправа	Переправи через річки шириною 10-20м; глибина до 0,6 м. Організація переправи вимагає зусиль не менше 2 чоловік.	
I	Каньйон та прижими	Рух з самостраховкою, або постійною гімнастичною страховкою, довжина шляху в каньйоні (або вздовж прижиму) не менше 200 м.	FFME Grading - VI A11 ACA Grading -

I	Підготовлені технічні перешкоди	Підготовлені штучні перешкоди та віа-ферати, які потребують гімнастичної страховки, самостраховки, або руху по схилу з використанням підготовлених перил.	ITALIAN GRADING SYSTEM(It) Hofler/Werner Rating - A Fletcher/Smith Rating - 1 FRENCH GRADING SYSTEM(Fr) - F – Facile
I	Рослинність	Ліс або степ можна пройти стежками або без них. Наявність чагарників, підліску на шляху до 100км.	
I	Болота	В'язкі заболочені ділянки глибиною 0,2-0,4 м; Купини, оточені водою; необхідна індивідуальна страховка. Швидкість до 1км/год. Протяжність 7-13 км.	
I	Сніг та лід	Набряклий або нещільний сніговий покрив глибиною 0,3-0,5 м. Відкритий льодовик з нахилом до 20°. Протяжність 7 -20 км.	
I	Піски	Суцільні ділянки рівних пісків. Протяжність 7 -20 км.	
I	Осипи	Середня та дрібна осип, каміння розміром до 1 м, крутизна схилу до 25°, самостраховка. Протяжність 7 -13 км.	
II	Вершина	Перепад від 300м, 500-5000м. Скелі до 10-20° загалом 30-100м, UIAA до II сніжно-фірновий схил 30-40° 100-300м. Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна, наведення перил до 50м.	ФАІС - 1Б IFAS - PD UIAA - II YDS - Grade III, Class 3 French - 1
II	Траверс вершин або гребнів	Перепад від 300м, 500-5000м. Скелі до 10-20° загалом 30-100м, UIAA до II сніжно-фірновий схил 30-40° 100-300м. Схил вздовж гребеня 25-30°, довжина не менше 1 км. Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна, наведення перил до 50м.	ФАІС - 1Б IFAS - PD UIAA - II YDS - Grade III, Class 3 French - 1
II	Перевал	Перепад від 300м, 1000-5000м. Скелі до 20-45° загалом 40-50м, UIAA до II сніжно-фірновий схил 30-40° 100-300м. Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна, наведення перил до 50м.	пер эксСССР -1Б
II	Переправа	Переправа через річки шириною більше 20 м; глибина більше 0,8 м. Перехід однією людиною не можливий. або переправа з перилами, укладання колоди довжиною менше 7 м. та переправа по ній з перилами.	
II	Каньйон та прижими	Рух вздовж каньйону не менше 200м; застосування страховки не менше ніж на 25% довжини ділянки	FFME Grading - V2A11

II	Підготовлені технічні перешкоди	Підготовлені штучні перешкоди та віа-ферати, які самостраховки, або руху по схилу з використанням підготовлених перил. Можливі короткі (до 20м) вертикальні ділянки.	(It) Hofler/Werner Rating - B (It) Fletcher/Smith Rating - 2 (Fr) - PD – Peu Difficile
II	Рослинність	Наявність густого підліску і ділянок, які густо заросли, швидкість до 1км/год. Протяжність без стежки 7-13км.	
II	Болота	В'язкі заболочені ділянки глибиною 0,2-0,4 м; Купини, оточені водою; необхідна індивідуальна страховка. Протяжність без стежки 7-13км.	
II	Сніг та лід	Набряклий або нещільний сніговий покрив глибиною 0,7-1 м і більше, крихкі кальгаспори. Закритий льодовик. Протяжність 7-10км.	
II	Піски	Суцільні ділянки рівних пісків, від 100км.	
II	Осипи	Середня та дрібна осип, каміння розміром до 1 м, крутизна схилу від 15 до 30°, самостраховка, або ділянки перил. Протяжність без стежок 7-13км, за виключенням ділянок локальних перешкод.	
III	Вершина	Перепад від 500м, висоти 500-6000м. Скелі до 10-20° загалом 30-100м, UIAA до II сніжно-фірновий схил 30-40° 100-300м. Можливі короткі (до 10-15 м) ділянки до 75° Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна на протязі всього сходження, наведення перил 50-200м на більш крутих ділянках.	ФАІС - 2А IFAS - PD UIAA - II YDS - Grade III, Class 4 French - 2
III	Траверс вершин або гребнів	Перепад від 500м, висоти 500-6000м. Скелі до 10-45° загалом 30-100м, UIAA до II сніжно-льодовий схил 30-45° 100-300м. Вузькі гребні 300-2000м. Можливі короткі (до 10-15 м) ділянки до 75° Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна на протязі всього сходження, наведення перил 50-200м на більш крутих ділянках.	ФАІС - 2А IFAS - PD UIAA - II YDS - Grade III, Class 4 French - 2
III	Перевал	Перепад від 500м, висоти 500-6000м. Скелі до 10-20° загалом 50-100м, UIAA до II сніжно-фірновий схил 40-60° 100-200м. Закриті льодовики і нескладні льодопади. Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна на протязі ключової ділянки, наведення перил 50-200м.	пер эксСССР -2А
III	Переправа	Навісна переправа, переправа по перилам вбхід або вплав з на плавзасобі при неможливості перейти «стінкою», або укладання колоди довжиною менше 10 м. та переправа по ньому з перилами	

III	Каньйон та прижими	Рух вздовж каньйону не менше 200м; застосування страховки не менше ніж на 50% довжини ділянки	FFME Grading - V2A1II
III	Підготовлені технічні перешкоди	Підготовлені штучні перешкоди та віа-ферати, які потребують руху по схилу з використанням підготовлених перил. Вертикальні ділянки 20-170м.	(It) Hofler/Werner Rating - C (It) Fletcher/Smith Rating - 3 (Fr) - AD – Assez Difficile
III	Рослинність	Завали, буреломи, глибокі мохи і т.п. 13-26км без стежки. За виключенням ділянок локальних перешкод зі швидкістю до 1км/год.	
III	Болота	Індивідуальна і колективна страховки, спорудження мостів із жердин, наведення перил. Протяжність 13-26км без стежки, зі швидкістю до 1км/год.	
III	Сніг та лід	Нескладні льодопади. Протяжність 7-13км.	
III	Піски	Суцільні піски з дюнами, грядами, барханами, протяжністю 7-13км.	
III	Осипи	Середня та дрібна осип, каміння розміром до 1 м, крутизна схилу від 15 до 30°, самостраховка, або ділянки перил. Протяжність 13-97км без стежок, за виключенням ділянок локальних перешкод.	
IV	Вершина	Перепад від 500м, висоти 2000-6000м. Склі до 15-30° загалом 80-300м, UIAA - III сніжно-льодовий схил 30-45° 100-300м. гребені - по 3-10 м Можливі короткі (до 10-15 м) ділянки до 90° Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна на протязі всього сходження, наведення перил 150-300м на більш крутих ділянках.	ФАІС - 2Б IFAS - AD UIAA - III YDS - Grade IV, Class 4 French - 2
IV	Траверс вершин або гребнів	Перепад від 500м, висоти 2000-6000м. Склі до 15-30° загалом 80-300м, UIAA - III сніжно-льодовий схил 30-45° 100-300м. гребені - по 2-10 км Можливі короткі (до 10-15 м) ділянки до 90° Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна на протязі всього сходження, наведення перил 150-300м на більш крутих ділянках.	ФАІС - 2Б IFAS - AD UIAA - III YDS - Grade IV, Class 4 French - 2
IV	Перевал	Перепад від 500м, висоти 2000-6000м. Склі від 45° загалом 80-300м, UIAA - II сніжно-льодовий схил 30-45° 100-300м. Льодопади середньої складності, з технічними ділянками до 100м загалом. Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна на протязі всього сходження, наведення перил 150-300м на більш крутих ділянках.	пер эксСССР -2Б
IV	Переправа	Переправа вбхід неможлива. Необхідна	

		навісна переправа; переправа першого учасника з застосуванням плавзасобів або уплав зі страховкою, або укладання колоди довжиною не менше 10+ м. та переправа по ньому з перилами	
IV	Каньйон та прижими	Рух вздовж каньйону не менше 200м; навішування перил і застосування страховки не менше ніж на 75% довжини ділянки. Ділянки стрімкістю до 75°.	FFME Grading - V2A1III
IV	Підготовлені технічні перешкоди	Підготовлені штучні перешкоди та віа-ферати, які потребують руху по вертикалі з використанням перил. Вертикальні ділянки 70-200м.	(It) Hofler/Werner Rating - D (It) Fletcher/Smith Rating - 3 (Fr) - D – Difficile
IV	Рослинність	Кедровий, березовий жереп, бамбук, гарі. Протяжність 13-33км постійного руху без стежки, за виключенням ділянок локальних перешкод. Зі швидкістю до 1км/год.	
IV	Болота	Індивідуальна і колективна страховки, спорудження мостів із жердин, наведення перил. Протяжність 13-33км постійного руху без стежки, за виключенням ділянок локальних перешкод. Зі швидкістю до 1км/год.	
IV	Сніг та лід	Льодопади середньої складності, з технічними ділянками до 100м загалом. Протяжність 3-13км.	
IV	Піски	Суцільні піски з дюнами, грядами, барханами, протяжність 13-97км.	
IV	Осипи	Крутий конгломератний схил, крутизна схилу від 20 до 45°, окремі ділянки перил. Потребується попередній досвід долаття схожих перешкод. Протяжність 5-13км, за виключенням ділянок локальних перешкод.	
V	Вершина	Перепад від 600м, висоти 2000-7200м. Скелі до 20-50° загалом 80-300м, UIAA - III сніжно-льодовий схил 45° від 300м. гребені - по 3-10 м Можливі (до 30-100 м) ділянки до 90°. Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна на протязі всього сходження, наведення перил 300-500м.	ФАІС - 3А(технічна до 5000м(тех), 5А(висотна(від 5000м(вис) IFAS - AD UIAA - III YDS - Grade V, Class 4 French - 2
V	Траверс вершин або гребнів	Перепад від 600м, висоти 200-7200м. Скелі до 20-50° загалом 80-300м, UIAA - III сніжно-льодовий схил 45° від 300м. гребені - по 3-10 м Можливі (до 30-100 м) ділянки до 90°. гребені - по 2-10 км Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна на протязі всього сходження, наведення перил 300-500м.	ФАІС - 3А(тех), 5А(вис) UIAA - III YDS - Grade V, Class 4 French - 2
V	Перевал	Перепад від 600м, висоти 200-7200м. Скелі до 20-50° загалом 80-300м, UIAA - III	пер эксСССР -3А

		сніжно-льодовий схил 45° від 300м. Можливі (до 30-100 м) ділянки до 90°. Складні льодопади, які потребують спеціальної техніки від 100м. Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна на протязі всього проходження, наведення перил 300-500м. Тактика набуває визначального значення для успіху проходження.	
V	Переправа	Переправа вбхід неможлива. Необхідна навісна переправа; переправа першого вплаву неможлива, потребується заброс мотузки, зведення опор для переправи. або укладання колоди довжиною не менше 10+ м. та переправа по ньому з перилами Необхідність наведення переправи більше ніж 70м.	
V	Каньйон та прижими	Рух вздовж каньйону не менше 200м; навішування перил і застосування страховки не менше ніж на 100% довжини ділянки. Ділянки стрімкістю до 90°.	FFME Grading - V3A1III
V	Підготовлені технічні перешкоди	Підготовлені штучні перешкоди та віа-ферати, які потребують руху по вертикалі з використанням підготовлених перил. Вертикальні ділянки 70-200м.	(It) Hofler/Werner Rating - E (It) Fletcher/Smith Rating - 4 (Fr) - TD – Tres Difficile
V	Рослинність	100-250км без стежки, за виключенням ділянок локальних перешкод. Зі швидкістю до 1км/год.	
V	Болота	Індивідуальна і колективна страховки, спорудження мостів із жердин, наведення перил. 100-250км без стежки, за виключенням ділянок локальних перешкод. Зі швидкістю до 1км/год.	
V	Сніг та лід	Складні льодопади, які потребують спеціальної техніки від 100-250м. Протяжність 13-25км.	
V	Піски	Суцільні піски з дюнами, грядами, барханами. Протяжність 100-250км.	
V	Осипи	Весь похід без тропи по середньому та дрібному осипу, каміння розміром до 1 м, крутизна схилу від 15 до 30°, самостраховка, 3 ділянками (1-5км) конгломератних схилів від 25 до 45°. Протяжність 100-150км.	
VI	Вершина	Перепад висоти/абсолютні висоти рельєф/крутизна/протяжність тех ділянки страховка/небезпека Перепад від 600м, висоти від 2500м. Скелі до 20-50° загалом 80-300м, UIAA - IV сніжно-льодовий схил 45° від 500м. гребені - по 3-10 м Можливі (30-100 м) ділянки до 90°. Необхідна колективна страховка -	ФАІС - 3Б(тех), 5Б(вис) IFAS - D UIAA - IV YDS - Grade VI, Class 5 French - 3

		одночасна або позмінна на протязі всього сходження, наведення перил від 500м.	
VI	Траверс вершин або гребнів	Перепад від 600м, висоти від 2500м. Скелі до 20-50° загалом 80-300м, UIAA - IV сніжно-льодовий схил 45° від 500м. гребені - по 3-10 м Можливі (30-100 м) ділянки до 90°. Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна на протязі всього сходження, наведення перил від 500м.	ФАІС - 3Б(тех), 5Б(вис) IFAS - D UIAA - IV YDS - Grade VI, Class 5 French - 3
VI	Перевал	Перепад висоти/абсолютні висоти рельєф/крутизна/протяжність тех ділянки страховка/небезпека Перепад від 600м, висоти від 2500м. Скелі до 20-50° загалом 80-300м, UIAA - IV сніжно-льодовий схил 45° від 500м. гребені - по 3-10 м Ділянки рельєфу до 90° від 30м. Необхідна колективна страховка - одночасна або позмінна на протязі всього сходження, наведення перил від 500м. Необхідність практично безперервної взаємної та групової страховки на протязі багатьох годин і навіть діб, спеціальної, розрахованої на подолання даного перевалу.	пер эксСССР -3Б
VI	Переправа	Переправа вбхід неможлива. Необхідна навісна переправа; переправа першого вправ не можлива, потребується заброс мотузки Необхідність наведення переправи, або декілька переправ в одному місці більше ніж 150м.	
VI	Каньйон та прижими	Складні каньйони з водоспадами. Необхідний спуск в потоці води.	FFME Grading - V4A1III
VI	Підготовлені технічні перешкоди	Підготовлені штучні перешкоди та віа-ферати , які потребують руху по вертикалі з використанням підготовлених перил. Вертикальні ділянки від 200м.	(It) Hofler/Werner Rating - F (It) Fletcher/Smith Rating - 5 (Fr) - ED – Extremement Difficile
VI	Рослинність	Від 250км без стежки, за виключенням ділянок локальних перешкод. Зі швидкістю до 1км/год.	
VI	Болота	Індивідуальна і колективна страховки, спорудження мостів із жердин, наведення перил. Від 250км без стежки, за виключенням ділянок локальних перешкод. Зі швидкістю до 1км/год.	
VI	Сніг та лід	Складні льодопади, які потребують спеціальної техніки від 250м. Тривалість до 4х днів.	
VI	Піски	Суцільні піски з дюнами, грядами, барханами. Протяжність від 250км.	
VI	Осипи	Конгломератні схили від 45 до 90°, які	

		потребують техніку долаття вертикальних перешкод не менше 500м. Протяжність 5-20км.	
--	--	---	--

3. Загальна оцінка маршруту.

3.1. Маршрут може складатися як з однотипних перешкод, так й з різних типів. Може бути складеним як з локальних, так й протяжних перешкод, або тільки одного виду.

3.2. Для підготовки групи до походу з запланованими типами перешкод, група має бути готова технічно. Та, за необхідності безпеки, набрати попередній досвід в даному, або схожому, типу перешкод на 1к.с. нижче, ніж необхідно для характерної перешкоди. Члени МКК можуть попросити групу пред'явити як юридичне підтвердження досвіду, так й фактичне.

3.3. В випадку, якщо група не пройшла жодної з запланованих характерних перешкод, то категорія складності маршруту походу визначається в залежності від пройдених максимальних перешкод.

3.4. У випадку, коли у маршруті походу не вистачає протяжності або тривалості для заданої категорії, яку визначено характерною перешкодою. Тоді похід вважається при випуску та захисту групи в МКК, як маршрут можливої для своїх значень категорії складності з елементами більшої складності. *(Наприклад, похід першої категорії з елементами шостої (1к.с. з ел.бк.с)).*

3.5. У довідці про пройдений похід у розділі "Особливі відмітки МКК" зазначаються максимальні категорії трудності і види локальних, які є на маршруті *(наприклад, перевал - III, переправа - IV, вершина - II, траверс - II, каньйон - IV).*

3.6. В разі участі походу в чемпіонатах по походам. Похід заявляється в ту категорію змагань, яка визначається характерною перешкодою пройденого маршруту походу. Можливо проведення заліку змагань серед походів з одним конкретним типом перешкод *(наприклад проведення тільки серед походів з III без III).*

3.7. Для порівняння походів можна використовувати відсоток кілометражу, який відповідає характерним перешкодам, протяжності, та набору висоти. *(Наприклад: Похід 3к.с. з протяжністю 190км перевалом III, вершиною III, переправою II, Рослинність I та набором висоти 7км - відсоток $100\%+2\%+1\%+0,5\%+7*0,5\%=107\%$, що дорівнює складності походу)*

3.8. В будь якому разі Методика є орієнтиром для підготовки групи та оцінки маршруту МКК. Відповідальність за готовність групи до маршруту, не залежно від методики, несе сама група та її керівник.